

بررسی مصوبات کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور
شرکت ملی نفت ایران و وزارت نفت
(بند «۱» گزارش کمیسیون)

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

شماره مسلسل: ۳۱۰۱۲۳۸۶

تاریخ انتشار: ۱۳۹۱/۲/۲۳

بررسی متن مصوب کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور در مورد نفت و رابطه مالی بین دولت و شرکت ملی نفت ایران نشان می‌دهد که برخی از مصوبات این بخش مغایر قوانین جاری کشور است؛ ضمن اینکه بندهایی از مصوبات مذکور نیز دارای ابهام می‌باشد که به صورت زیر ارائه می‌شود:

۱. در جزء «الف» بند «۱» ماده واحده سهم شرکت ملی نفت برای مصارف سرمایه‌ای به میزان ۱۴/۵ درصد از ارزش نفت خام و میعانات گازی صادراتی در نظر گرفته شده است. در مورد ۱۴/۵ درصد ذکر شده، این توضیح در داخل پراکنش قید شده است که شامل ۱۰ درصد منظور در ماده (۲۲۹) قانون برنامه پنجم توسعه (۱۳۹۰-۱۳۹۴).

ارجاع ۱۴/۵ درصد سهم شرکت ملی نفت به ارزش نفت خام و میعانات گازی صادراتی خلاف احکام ماده (۲۲۹) قانون برنامه پنجم توسعه و ماده (۱۲) قانون اصلاح قانون نفت (مصوب ۱۳۹۰/۴/۸) است، زیرا در ماده (۲۲۹) قانون برنامه پنجم توسعه اینگونه آمده است:

«وزارت نفت موظف است نسبت به تولید صیانتی میدان‌های نفتی و گازی در طی سال‌های برنامه به توالی با حداقل ۱۰ درصد، ۲۰ درصد، ۵۰ درصد، ۷۵ درصد و ۱۰۰ درصد از میادین اقدام نماید. به این منظور سالیانه ۱۰ درصد از ارزش نفت خام و میعانات و مایعات گازی تولیدی پس از واریز به خزانه برای عملیات زیر به شرکت‌های تابعه وزارت نفت تخصیص می‌یابد».

همچنین در ماده (۱۲) قانون اصلاح قانون نفت نیز سهم شرکت ملی نفت ایران از ارزش نفت خام، گاز طبیعی و میعانات گازی تولیدی در نظر گرفته شده است. بنابراین آنچه در مصوبه کمیسیون تلفیق (سهم شرکت ملی نفت از ارزش نفت خام و میعانات گازی) در مورد سهم این شرکت در نظر گرفته شده است، خلاف دو ماده از قوانین مذکور می‌باشد.

۲. در جزء «الف» بند «۱» مجدداً در مورد سهم شرکت ملی نفت (۱۴/۵ درصد) از محل خوراک پالایشگاه‌های داخلی نیز ذکر شده است که ۱۴/۵ درصد مبالغ واریز نقدی بابت خوراک پالایشگاه‌های داخلی و میعانات گازی تحویلی به مجتمع‌های پتروشیمی و سایر شرکت‌ها براساس قیمت فرآورده‌های نفتی در نیمه اول سال ۱۳۸۹ به شرکت ملی نفت پرداخت شود. در این قسمت دو ابهام وجود دارد:

الف) چرا قیمت فرآورده‌های نفتی در مقطع نیمه اول سال ۱۳۸۹ در نظر گرفته شده است؟ در این صورت سهم شرکت ملی نفت چه میزان است؟

ب) آیا پالایشگاه‌های نفت مبلغی به صورت نقدی به عنوان هزینه خوراک به شرکت ملی نفت پرداخت می‌کنند؟

۳. در پاراگراف چهارم جزء «الف» بند «۱» ماده واحده (صفحه ۳ مصوبه کمیسیون تلفیق) که با عبارت «قیمت نفت صادراتی از مبادی اولیه و یا عرضه شده در بورس، ...» عبارت «عرضه شده در بورس» تصریح نشده است که منظور

کدام بورس است؟ آیا بورس کالاست یا بورس اوراق بهادار؟ آوردن این عبارت بدون تصریح نام بورس، اجرای آن را با مشکل مواجه می‌کند.

۴. باتوجه به اینکه طرح وزارت نفت در صحن علنی مجلس شورای اسلامی مورد بررسی قرار گرفت و برای تأیید به شورای نگهبان ارسال شده است، با اجرای این قانون تغییرات بنیادی در ساختار وزارت نفت به منظور اعمال وظایف حاکمیتی به وجود خواهد آمد. بدین منظور لازم است که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، بودجه مستقل برای وزارت نفت در نظر گرفته شود که این موضوع در لایحه ارائه شده از سوی دولت و مصوبات کمیسیون تلفیق در نظر گرفته نشده است.